

omikanih Slovincov tako malo „spreumetnih“, da ugodnosti in vrednosti omenjenih abecednih novarij za občno rabo, pri vsem naštevanji njih prednosti, le še ne zapopadejo in ne vedó ceniti.

Ni me volja spuštati se v razkaze in dokaze vseh posamnih nepopolnost „novih domestivnih čerk za slovenski alfabet“; to bi bilo predolgočasno za bravece, katerih ima vsak tudi lastne oči za razsodbo te reči po svojem vkusu. Nič ne omenim še o najvažnejših lastnostih za občno rabo njih ličnosti in lahkopisnosti, ker vém, da „o vkusu se ni prepirati“. Naj tedaj tudi v to določbo vsak bravec, kteremu je kaj mar za to, vzame v roko dve zadnje zglednje „poskušnji“ iz 34. in 48. lista „Novic“, naj pregleduje po njih zgledne čerke od „stebrine“ do „stebrine“, pa naj jih tudi poskusi sam pisati; potem naj sodi vsak za-se o njih djanski ugodnosti za rabo! Le to se pa derznem tudi jez opomniti in priporočiti v resin prevdarek vsem, kterim je na tem kaj ležeče, da imamo Slovenci že enkrat kaj določenega, doslednjega in stalnega v svojem pravopisu. Koliko in kolikteró pomot in zmešnjav bi napravljale mnoge teh domestivnih čerk že le s tem, da so premalo razločene ali prepodobne oblike med sabo; še bolj pa s tem, da se za eno in ravno tisto čerko ponuja po troje, čvetero do devetero po vsem različnih oblik (poglejte le domestivne za ž I. predmena v zadnji „poskušnji“) in to na prosto „odvoljo“ tiskarjev in pisarjev, kateri avtokrat ali ktera skupščina bo določila svetu, kaj naj veljá? — in poslednjič bi bila cela prekucija s tem, da se že znane in vpeljane čerke prekeršujejo na druge imena (glase) — kakor: c za s in s za z. Je li mogoče, zmešnjave še dalje gnati? Pri tako nerazločnih in poljubnih oblikah in tako premenljivih glasih bi se pač te zmešnjave mogle narašati zares na „milijone“ in „bilijone“! — Gospod ponujavec „novih domestivnih“ za une bi mogel saj toliko spreviditi, da po vsaki novi „poskušnji“ s premenjenimi oblikami sam vse té obsodi nepopolnosti in neugodnosti; sicer bi jim ne bilo treba vsake kvatre prestrojev! In kaj hočemo reči o nedoslednosti nove „poskušnje“, ki hoče odpraviti po svojih domestivnih čerkah „nadležne in zamudne nadznamke“, pa namesti njih v ravno tisto službo vpeljuje — podznamke! Poglejte jih častiti braveci v zadnji „poskušnji“ 48. lista „Novic“ v besedah očenaša: „kruh“ — po vseh preodmenih, „či“ v zadnjem tistem in „témuč“ v zadnjem pisnem.

Je li mogoče še kaj nedoslednjega? Je li to odprava: premeniti rožičke v repičke? — So li take novarije — poprave?

Da pa spoštovani rodo- in vedoljub, znajdbar teh „novih domestivnih čerk za Slov. alf.“ *) ne bo mislil, da imam oči le za njih nepopolnosti in ne tudi za nekatere očitne zboljšave, in da se prepriča, da meni je le za resnico in pravico, ne pa za zbadalico: priznam rad tudi jez vpričo vseh bravecov „Novic“ tistim njegovih čerk pred njih domestovanimi, kterim ta čast gré po njih nasebni zveršenosti. Al to zaslugo morem priznati le edinima dvema sledečima: x namesti k in l namesti lj — pa obema le v pisni obliki. Perva je lepša in ložepisna kot k, ki je najokorneja in nerodnejša med vsemi čerkami stare abecede; nje glavna prednost pa je ta, da ravno ona dopolne tudi Slovincem število letniških čerk za časopisje: MDCLXVI. — Druga pa je enojna, določna (za lj) in razločna (od l), lepa in lahkopisna, tedaj zares

vredna vpeljave. Obé se pomembno združite v besedi „xra!“ . Al zavolj dveh dobrih čerk se ne bo premenila naša pisava. Prepozno je za kogar koli, več misliti na to: prepozno, več misliti na vpeljavo le nekterih domestivnih čerk, če še toliko ugodnih, ker nam že terka na duri vés drug alfabet, Slovincem skoz in skoz nov od konca do kraja — cirilica, o kateri hočem omeniti drugo pot kaj več, ako je „Novicam“ všeč. Abecedar.

Poziv rodoljubnim Slovincem!

Preuzvišeni gospod diakovački in bosanski škof Josip Juraj Štrosmajer so s dopisom od 10. t. m. presvitlemu banu trojedne kraljevine, gosp. baronu Šokčeviću 50.000 fl. za utemeljenje jugoslavenske akademije znanstva s tem dodatkom izročili, da ta akademija, ktera bi se v Zagrebu osnovati imela, tudi Slovence in Bulgare v svoje krilo vzeti ima. Slovenci, verli bratje jugoslavenski, kakošno važnost ta akademija za nas imela bode, to zdaj le še malo prevdariti moremo, al misliti si znamo, da za napredek našega znanstva in slovstva bode neprecenljiva.

Slovenci! ako hočete tega krasnega zavoda deležni biti, terja od nas čas, da mi s celo jakostjo ta prekrasni namen prevzvišenega gosp. škofa podpiramo!

Postavili so blagi škof zastavo, okolo koje se mi vsi zdaj zbirati moremo; zatorej Slovenci na noge! hvalite ta prelepi namen djansko, in žertovajte na oltar domovine dnar, kujige, spise itd. *) Vsak po svoji moči, po svojem stanu vdeležite se tega lepege dela, da bode akademija jugoslavenska v prid in slava domovini, ki bode po nji stopila v kolo družih znanstvenih naprav carstva avstrijanskega!

V Karlovcu 15. decembra 1860.

Leop. Mart. Krajnc,

c. k. okrajnega urada in sodništva aktuar.

Dopisi.

Na Dunaji 8. grudna. H. B. — Čas hiti in mi ž njim, pa tudi poteka. Dragi so na vsako stran njegovi trenutki. Znano je vsakemu, da nova dōba nam je nastopila, dōba zares imenitna za cesarstvo celo, pa za nas Slovence tudi, — dōba ustavnega življenja in razvitka na temelji cesarskega diploma od 20. oktobra, v kterem je zagotovljena prihodnost naša, so zapisane pravice vsakemu narodu s preimenitnim pristavkom veselega upanja: „da Bog svojega blagoslova temu ne bo odrekel!“ Tedaj naj prejme in vživa vsak narod vse svoje ustavne pravice; razume se, da tedaj tudi narod slovenski. Odveč pa mislim da je že, če bi hotel razlagati, da tudi mi smo res narod, da imamo kakor vsak drug svoje lastne potrebe in zadeve, in da tudi nam 20. oktober kaj veljá! Kdor tega še ne razume, ne bo razumel in se preveril, če bi se še tako dolgo in široko mu razkladalo; brez ugovora se mora od njega reči, da je slep na duši in na telesu, ali pa da je hudoben in popačen, malopriden človek in izdajavec domovine najgerše baže. Cesarski diplom želí in hoče novo Avstrijo z vsemi njenimi deli; vsem je podeljena dobrotá ustavnega življenja, vsem pravica narodnega izobraževanja in narodske moči, da postanejo po tej novi močni in veliki in ž njimi vred skupna država. Le eden ni izvzet ali pozabljen kakor pankert, in ker na vse enak del bremen in plačil spada, ker morajo vsi več ali manj s svojimi najdražjimi rečmi državi pomagati, se že naravno, če bi tudi diploma ne bilo, razume, da se tudi podeljenih dobrot vsi brez prideržkov imajo udeležiti. Kteri in kakošni so pa tisti ljudje, ki nam zdaj te kratijo, ki na vrat na nos vpijejo in delajo, da bi nam naš pravični delež uničili, da bi nas

*) Naj nam verjamejo častiti gospod, ki nas hočejo osrečiti z novimi čerkami, da vse njih prizadeve bojo brez uspeha, ker noben slovansk časnik še ne omenil ni njih ponudbe, in da vsi veliki stroški, ki jih darujejo blagi rodoljub abecednim „poskušnjam“, bi bili velika velika dobrotá domovini, ako bi ta dnar obernili po kaki drugi poti slovenskemu slovstvu v prid, ki bi njih ime zapisalo v zlate bukve domorodcov naših na veke! Vred.

*) Vredništvo „Novic“ bo rado naberalo doneske za to velevažno národno napravo, berž ko bo odbor v Zagrebu ustanovljen, kteremu se bo imel nabrani dnar pošiljati. Vred.

na duši in na telesu ubili? Mislijo sicer, da so dobri Avstrijani, — al rečem jim na vse usta, da so spodkopovavci velike, mnogonarodne države avstrijske, da so gerdi hinavci in lažnjiki, — poguba ne samo za narod, temuč za celo cesarstvo! Dober in pošten Avstrijan mora zdaj hoteti in želeči, da se ponovi in uterdi po cesarskem diplomu država, kar se pa le zgoditi more, ako po diplomu odkazano pot nastopimo, ako se trudimo in delamo, da se pomladí in okrepcá vsakemu narodu lastna domovina, in da noben narod ne ostane mertev ud, ampak živ in cel v državnem telesu, zakaj kakor hitro je ta ali uni slab ali za nič, ni in ne more biti Avstrija nova, to je, taka, kakoršno cesarski diplom načertuje. Protivniki tega diploma so nevarni volkovi, če tudi na videz ovčjo kožo nosijo; še manj pa pravi kristijani, ker se ne ravnaajo po tehtnih izrekih, ki pravijo: „kdor za svoje domače ne skerbí, je huji od nevernika!“ — česar si sam ne želiš, da bi ti drugi storili, ne stori tudi ti drugim!“ — Taki utegnejo mi reči, da mi preveč terjamo, ker terjamo tudi po diplomu pravice za-se, pravice za narod, ki za-nje ne vé, ki so mu bolj tuje kakor Kina; da smo mi terjaveci utopisti, ultra-, „jungslovenci“, in kdo vé še kaj! Kdor tako govori, je že obsojen; lahka mu zemljica! Za nas pa, rodoljubi! naj bojo ti priimki, sicer zasramovani, častne imena, ktere v boji za pravico in resnico pridobivamo in ki nas morajo še k večji gorečnosti in pogumu navdajati, ker naša reč je poštena in pravična, ker ima za-se pravico in postavo, pravica pa je ljuba Bogu in ljudém in — če tega ni, zastoj iščemo „justitio regnorum fundamentum!“ — Premišljevanja vredno je še to, kaj bo potem z našo domovino, z narodom našim, ako bo povsod drugod ustavno življenje in domače gospodarstvo v določeni razmeri z državnim, mi bi pa vse — v nemar pustili. Ali hočemo vekomaj špartanski heloti ostati, sužnji doma, ker bodo gotovo drugi gospodarili (kakor dozdej) sužnji na ptujem, ker nas bodo ali komaj terpeli ali pa „za avantgardo te ali druge omike“ imeli in ravnali z nami, kakor se navadno s sužnji ravná, med tem ko narod sicer mertev še ostane slovenski, in se mu morebiti tudi cerkev ne bo izneverila, kakor se dozdej zgodilo ni. — Dragi tedaj predragi so trenutki sedanjega časa. Kamor se ozrém, slišim kako tožbo, tožbo čez te in druge napake, posebno pa čez slabo državno gospodarstvo. Vsak list vé kaj povedati, in zares, ni prezreti tega, ker je sovražnikov dosti zunaj in znotraj. Treba je tedaj, da se dobri zedinijo, da je vsakdo tudi brambovec za pravice svoje, da reši svojo, in po svoji skupno domovino. Ujunačimo in bojujemo se tedaj, da dobimo svoje pravice, da dobí jezik naš svojo veljavo tudi v šoli in kancelii, kakor jo je imel od nekdanjih časov v cerkvi, da se ga, kdor ga še ne zná, pred ko je mogoče, naučí — zakaj vsem enaka pravica! Protestiramo pa zdaj zoper vsako drugačno početje v imenu cesarskega diploma, ki je vsem enako pravnost zagotovil, — v imenu avstrijske države, ki hoče celih živih, ne pa mertvih ali na pol živih udov, v imenu domovine in naroda slovenskega, ki bi bil v svojih najsvetejših rečéh poškodovan in po duhu ubit, — v imenu Boga, ki le pravici in resnici daje svoj blagoslov, cilj in konec, — v imenu katoliške cerkve, ktere najzvestejši sinovi so Slovenci, ki se poganja in poganjala bode za kerščansko pravico in resnico, za svobodo zoper suženstvo in tiranstvo, — in protestiramo v imenu vseh pravih domoljubov, ki jim je mar za pravo omiko in blagostanje in uterjenje naroda našega in skupne države, naj si že bom uslišan ali ne, naj odmevajo slovenski snežniki vseh pokrajin; — rekel sem! — Velika potreba je tedaj, da se ustanovi politiški list; čas ga terja. Časniki so silovita moč, ki jih tudi najmogočniji vladarji ošabno ne prezirajo in zdaj še cerkvenega lista ne poznam, ki bi politiških zadev saj po večem ne donášal. Sezimo si tedaj po svoji moči v roke!

Iz Karlovca 17. dec. L. M. K. — Ker je letos ravno 100 let, kar je slavni pesnik ilirski C. Andrej Kačić-Miočić umerl, smo tudi pri nas v Karlovcu v spomin njegov lepo svečanost 13. in 14. t. m. obhajali. V četrtek bila je v našem kazališču gluma „gospodar i rob“ prav dobro igrana. Pri tej priložnosti sta lepo govorila g. dr. Josip Vraničani-Do-brinovič, vlastelin iz Severina, občeznani podpiratelj domačega književstva, in pa mestni perovodja gosp. V. Sabljic, tudi iskreni prijatelj naše literature. V petek zjutraj ob desetih je bila sv. maša v našem jeziku v mestni rimskokatoliški cerkvi pevana, pa tudi v gerški pravoslavni cerkvi slovesna liturgija. — V novem letu bode pri nas nov časopis izhajati začel pod naslovom „obče poslovne novine“; vrednik mu bo gospod Abel Lukšic, za domačo literaturo unet mož. Iz serca mu želimo dober uspeh, in tudi, da bi naši Slovenci na te novine se mnogobrojno naročili, ker dozdej na narodno-gospodarstvenim ataru nismo še časopisa imeli. — Naše mesto je mirno; k večemu se včasí primeri, da tû in tam na novo nastavljeni pelinjevec kake možgane za kratek čas enmalo pomeša; mi hočemo živo zaželjeno novo dôbo mirno pričakovati.

Iz kozjanskega okraja na Štaj. L. P. — Veseli smo, da smo za okrajnega predstojnika dobili za vse pravo in dobro unetega gospoda Janeza Pajka, kajti tudi tû živo čutimo, da je marsikaj treba poravnati, zboljšati in napraviti. Da poleg drugih reči samo jedno opomnimo, so na pr. po naši okolici ceste in soseskine poti sploh v prav revnem in zapuščenem stanu. Ako mora človek v deževnem vremenu kam peš iti, je — brez vse šale — v nevarnosti v blatu svoje škornje pustiti; ako si pa voznika najme, ga ali serce boli gledati ubogo živinče, kako da se muči in terpinči, naj bi s koli vred v tolsti ilovki ne obtičalo, ali pa je sosebnost se navzdol peljaje v vednem strahu, da zdaj in zdaj bo v jarku ležal ter si pokvaril zdrave ude svoje, kar se je že žalibog mnogokrat pripetilo, ker najnevarniši kraji in ovinki so večidel brez vse ograje. Ne dá se sicer tajiti, da so si naše oblasti dokaj prizadevale tej napaki v okom priti; al dosihmal je bilo le malo uspeha in hasna; živo tedaj potrebujemo takih mož, ki so mogočni ne le v besedi, temuč tudi v djanji ter so resne in terdne volje, natanko spolnovati težke dolžnosti svoje.

Od sv. Trojice na Štaj. 16. dec. Letos smo, hvala Bogu! prav dobro letino imeli, vinca dosti, ako je ravno slabo, pa je le drago, štertink po 40 do 50 gold., dosti žita (sternega), tudi koruze, jabelk in hrušk na enih krajih malo, na drugih pa dosti; seno z otavo vred je bilo pa večidel blatno. Letošnje leto se zamore tedaj pri nas med dobre šteti. Le dac ali vercerungssteuer nas bo obnoril; župani imajo veliko opraviti s tem, — pa morebiti bo — ako ne pride drugačna postava, ktere željno pričakujemo — že boljše. Ker bojo komisije Brešce, Sevnica, Kozje, Jelše in Rogatec svojega poslanca v deželni zbor poslale, naj vam, dragi sosedje, enega svetujem; on mora biti pošten mož, učen gospod, prijatelj kmetov, se ne smé nobenega (tudi vélikega gospoda ne) bati, ampak pred oči vsakemu pravico povedati; tudi mora biti prav kristjan in po postavi davek plačevati. Po moji volji bi bil gospod dr. Jožef Sok, inšpektor na Slatini pri Rogateci. On je bil za doktorja ali zdravitelja pri Breščah, v Kozjem in na več krajih; mislim, da ga ljudje že tako poznajo. On je rojen Slovenec, si je tudi na Slovenskem opomogel, on je dobrotljiv oče za nas; kolikokrat je ob slabih letinah nam koruze in denarja za milošnjo od visokih stanov izprosil, in tudi iz svojega premoženja ubogim delil. On se tudi nobenega ne bojí, ker je oster gospod; tudi ima dosti znancov, kateri mu znajo pri ti reči na pomoč biti, je visokoučen in za kmeta unet; je že tudi precej star, in bo zato tudi previdno delal. Jez mislim, da bi on bil mož po naši volji. Možje in župani! pa nikar ne mislite, da ga vam silim, le svetujem ga, ker ga dobro poznam; če pa vi dobrega in

boljega veste, pa ga nam po „Novicah“ oznanite; saj so nam one obljubile, da bojo rade odperale svoje liste, da se brez prepira in strasti pomenimo v vsem, kar je nam dobro in treba. „Novice“ — vseskozi prave prijateljice naših ljudi — nam bojo zdaj velika pomoč. *)

Janez Žurman, župan.

Z Remšnika 10. dec. Nad pol sedemsto let že stoji naša cerkev, sv. Jurju posvečena, na rami lepe in rodovitne radelške gore, na ktere verhu se dan današnji meja vleče med Slovenci in Nemci. Svoje postanje ima zahvaliti Št. Pavelskemu opatu Udalriku. (Poglej Neugartovo knjigo: „Historia Monasterii Ord. s. Benedicti ad s. Paulum“. II. del, str. 22.) Postavila se je že pred napravo sekovske in labodske škofije; zato je spadala najpoprej v višo solno-gradsko, potem v labodsko, sedaj v sekovsko škofijo, in lansko leto je prišla drugič v labodsko nazaj. Dovolite tedaj ljube „Novice“, da vam naznanimo dvojno veselje, katero je naša stara cerkev letos doživela. Pervo veselje nam je donesel 3. avgust, ko so naš premilostljivi knezoškof Anton Martin k nam na birmo prišli, ktere časti in sreče naša fara ni imela od leta 1828 več. Zagotavljam vas, da še nisem našega ljudstva tako ginjenega vidil kakor ta dan pri sprejetju svojega višjega pastirja. Prišli so peš iz Brezdoa, in dasiravno je po ondašnjem potu hoja težavna in je vreme k nesreči bilo deževno, je vendar njih obličje razodevalo vesel mir in serčno dobrovoljnost. Šli so po navadi najprej v cerkev, potem v šolo, kjer se je blizo stotina šolarjev zbrala. (Pred nekterimi leti smo jih šteli osmero). Drugi dan so birmali in 188 otrokom sv. zakrament podelili. Kolikor se na planini dá, smo hišo Božjo okinčali in ozaljšali. Naj tukaj očitno pohvalim naše za dostojno lepoto v cerkvi skerbne farmane in povem, da so v zadnjih desetih letih veliko v ti reči storili. Ko so pred birmo viši pastir svoje ovčice nagovorili in sicer v taki gladki in mili domači besedi, kakor je njim navada, je marsikako serce veselja zaigralo in pri poslovu je marsikaka solza hvaležnosti iz radostnega očesa kanila. — Drugi veseli dan smo imeli 19. novembra. Takošno veselje se še redkeje ponavlja. Obhajala sta ta dan naša farmanca Jožef in Neža Verzovnik-ova, po domače Pušnik-ova, v Radlah (na Radeljni) svojo zlato poroko. Kaj takošnega ne pomni naša okolica. Prišla sta starčka na odločeni dan prav zgodaj k cerkvi; sprejeli smo ju prav slovesno. Po službi Božji in ganljivem ogovoru brežniškega prečastitega gosp. fajmoštra Groskopf-a so na njihovo besedo trije sini pristopili in v znamenje spoštovanja, ljubezni in zahvale svojemu starem očetu in svoji stari materi roke poljubili; oj! to je bil lep pogled! — Ostale slovesnosti in gostije, ki je bila pri cerkvenem kerčmaru, ne bom popisoval; naj še samo nekaj iz Jožefovega in Nežinega življenja pristavim. Rodila sta se oba dva v remšniški fari, Neža na dandanašnjem domu, Jožef se je tjè priženil. Letos je preteklo 52. leto, kar sta v zakonskem stanu. Gospodarstvo še imata v svojih rokah, dasiravno je on 72 in ona 71 let stara. Neža je povila svojemu možu dvanajst otrok; čvetero jih živi. Jožefa vsak pozná kot pridnega delavca in varčnega gospodarja, kar tudi to priča, da je pri svojem malem gospodarstvu troje svojih otrok na kmetije poženil, četerti bo za njim domá gospodaril. Ene še ne smem zamolčati. Jožef je bil v francozki vojski v brambovce vzet. V bližnji Marnberg je s svojimi tovarši zahajal, da so se tamkaj z vojaškim orožjem vežbali. Ta četica gotovo ni bila zbrana

iz krimskih zuavov; kajti nje višji Mand.. jo je z lepim tolažil tako-le: „Ljubi moji! nič se ne bojte; jez sem vaš oče, vi ste pa moji otroci. Kamor jez pojdem, tjè bote tudi vi šli“. Ko je pa povelje prišlo, iti na Koroško nad Francoze, se je ljubi „oče“ Mand.. prvi skrtil in njegovi ubogljivi otroci so šli za njim — vsak na svoj dom. — Toto nam je Jožef na gostii sam pripovedoval. Božidar K.

Iz Ljubljane. Na pismo c. kr. kmetijske družbe, v katerem je vsled gospod Ambrož-evega predloga po sklepu poslednjega vélikega zбора vodstvu tukajšne hranilnice (šparkase) nasvetovala, naj bi za ložeje izposojevanje svojega dnarja na kmetije se poslužila kmetijske družbe in njenih podružnic po deželi, ki ji hočejo v tem na pomoč biti, je vodstvo hranilnice 17. t. m. sklenilo, da se bo prav rada posluževala te ponudbe, ker po tej poti bode od ene strani kmetom, ki želijo dnarja na posodo, veliko potov prikrajšanih in veliko stroškov prihranjenih, od druge strani pa se bo tudi hranilnici presoja vrednosti kmetijskega posestva dosti polajšala. Da pa podružnice kmetijske družbe, ktere morejo s tem prave dobrotnice biti poštenim, pa denarja potrebnim kmetom svoje oklice, bojo vedile, kaj imajo pozvediti in hranilnici naznani, bo vodstvo njeno dalo vpisnike (plankete) v slovenskem in nemškem jeziku napraviti, da jih kmetijska družba potem razpošlje podružnicam svojim in jim tudi pové, kako naj se védejo pri tem opravilstvu. „Novice“ bojo o tej koristni napravi ob svojem času še več govorile; danes le z veseljem pozdravljajo to občnokoristno novo napravo hranilnice naše. Naj pri tej priliki tudi povemo, da v poslednjem vélikem zboru hranilnice je bil dosluženi šolski svetovavec in korar gosp. Janez Schlaker spet za višjega predstojnika, gosp. oskerbnik komendiški in odbornik kmetijske družbe, Mihael Prégl za kuratorja, gospod tergovec Franc Souvan pa za vodja izvoljen. — „Moravske Noviny“ v svojem 101. listu popisujejo, kako je v Berni 17. dan t. m. novi deželni poglavar moravski in sleški grof Chorinsky sprejemal duhovne, civilne in vojaške oblastnike, mestni odbor, učiteljstvo itd., in da je zahvalijoč se za serčni sprejem med drugim to-le rekel: „V mladosti sem dobro umel jezik česki, pa sem služil v drugih deželah in ga zato zlo pozabil. Ker pa mi je bila poslednji čas izročena uprava dežele, kjer ste dve tretjini lojalnih stanovavcov bile Slovani, si bom prizadeval na vso moč naučiti se popolnoma jezik česki“. Prepričani po lastni skušnji, da bo novi deželni poglavar o tem tudi Moravanom mož beseda, zapišemo te besede iz „Mor. Nov.“ le za to v naš list, ker nam sopet kažejo, da nihče, naj je majhen ali velik uradnik, ne more prezreti terjatve današnjega časa, ako hoče biti mož na svojem mestu. — Da nas ne kercne kdo iz tako imenovane „Mittelpartei“ po perstih, češ: „pustite národnost in „išete le ustavo, zakaj vse drugo (če bi kdo verjel?) vam bo potem tako dano!“ damo za letos tem premissljevanjem slovó, in povemo (da prav materijalno sklenemo staro leto) da kar so prišle papirnate desetice, zginjujejo pri nas čedalje bolj sreberne šestice in pa novi krajcarji (soldi). Kam grejo šestice, smo že pred vedili; kam pa grejo soldi, smo še le zdaj slišali — namreč na Laško, kjer se ž njimi ravno tako plača kakor s cekini; en napoleonдор (20 frankov), ki na Laškem veljá 8 gold. srebra, se pobota tam ravno tako z 8 gold. naših novih krajcarjev. Oj, da bi pač novo leto ne le dnarja, temuč tudi vsega družega prineslo obilo, česar potrebujemo na duši in telesu, da bi mnogonárodná Avstrija bila zadovoljna, po zadovoljnosti srečna, po edinosti mogočna!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Družih prememb v ministerstvu še ni, razun unih, ki so jih „Novice“ v poslednjem listu na

*) „Novice“ bojo svojo nalogo zvesto spolnovale in svoje liste v tako važnih zadevah tudi posebno kmetom rade odperale. Kar pa se tiče volitev za deželne zборе, je prav, da se že zdaj menimo o teh rečéh, vendar vam tudi povedati moramo, da je pod novim ministrom upanje, da za Štajarsko, Koroško, Salcburško in Tirolsko oklicana deželna postava bo pred ko ne preklicana in druga namesto nje prišla, ktera bo bolja kakor ta, ki véliki gospodi preveč oblasti daje. Vsakemu svoje in nobenemu več: to je edino pravo! Vred.